

Verslag gesprek over Dialoog E&L

Donderdag 15-10-2020 19.30 – 20.30 uur

Vanuit de gemeente namen deel:

Karen Hoorn:	Projectleider Energie & Landschap
Myrthe Meurders:	Communicatie- en participatieadviseur Klimaat
Karin de Gelder:	Projectleider Regionale Energie Strategie
Miriam Hoogstraaten-Kip:	Communicatieadviseur Rheden / notulist

- **Introductie** en korte toelichting doel van de avond door Karen Hoorn
- **Voorstelronde**
- Myrthe vraagt wie al bij eerdere bijeenkomsten is geweest om een beeld te hebben van de **kennis tot nu toe**.
- **Gesprek over handleiding en communicatie**
 - Karen vertelt over de analyse die met deelnemers is gedeeld. Het volgende is het gesprek met inwoners om de beleidskader Energie & Landschap een stap verder te brengen. Karen vraagt of de deelnemers ook ervaren dat dit de processtappen zijn of dat zij er anders tegenaan kijken.
Eerst moeten we bekijken waar het grootschalig opwekken van energie in Rheden zou kunnen plaatsvinden en later hoe dat verder vorm gegeven kan worden.
We hebben het over 2 vormen van participatie: participatie rondom het opstellen van de beleidskader Energie & Landschap (ook wel als dialoog benoemd) en de feitelijke participatie bij initiatieven die in de uitvoering van een initiatief kan plaatsvinden. Met alleen energie besparen en zon op daken kunnen we niet voldoen aan de opgave die er ligt en we moeten daarvoor met zijn allen aan de slag. Dus we praten niet over of er GO (grootschalige opwek) moet komen maar waar en op welke manier.
 - VRAAG: kan de volgorde van het proces nog anders?
ANTWOORD: Karen licht de verschillende onderdelen participatie toe en geeft aan dat er nog besluiten genomen moeten worden. Nu is juist het moment om hierover met inwoners en andere stakeholders in gesprek te gaan.
VERVOLGVRAAG: Wat als er blijkt dat zon en wind helemaal niet wenselijk zijn volgens inwoners. ANTWOORD: Nu ligt er een analyse vanuit het beleid bekeken, dat willen we voorleggen aan inwoners. Aanpassingen kunnen gemotiveerd plaatsvinden. Er moet wel meer argumentatie zijn, dan alleen iets niet willen. En het liefst een alternatief worden geboden.
 - OPMERKING: bewoners kunnen invalshoeken aandragen die later wellicht essentieel zijn, maar die nu nog niet binnen de scope vallen. Andere actoren die ook betrokken moeten worden, zoals Natuurmonumenten, grondeigenaren, ondernemers etc. Zijn die betrokken?
REACTIE: Karen geeft aan dat de gemeente op dit moment al met verschillende van de genoemde stakeholders in gesprek is. VRAAG: Komt er een terugkoppeling naar inwoners over de standpunten van andere partijen? REACTIE: Karen geeft aan dat het goed is dat

dit aangekaart wordt en dat ze dit zeker meeneemt in de aanpak. Karin vult aan dat alle partijen in februari ook betrokken zijn door gemeente. Ze snapt de behoefte en geeft aan dat we hiermee door moeten gaan.

- VRAAG vanuit gemeente: Myrthe vraagt of er een behoefte is om een online omgeving te creëren waar alle informatie en voorbeelden te vinden zijn? Maar waar ook al die input gegeven en gevonden kan worden.

REACTIE: Voor de beleidskader in brede zin niet per definitie, meer wellicht wel meer op lokaal niveau. Voor Spankeren, Ellecom of Velp kunnen bijvoorbeeld heel andere zaken belangrijk en relevant gevonden worden.

- OPMERKING vanuit deelnemers: zij missen reacties op brieven over bijvoorbeeld gezondheidsaspecten. De mensen maken zich daar heel erg veel zorgen over en hebben het gevoel dat ze in de wacht gezet worden totdat de Beleidskader is vastgesteld.

REACTIE gemeente: Myrthe vraagt of er daadwerkelijk geen antwoord komt op brieven of komt er inhoudelijk onvoldoende antwoord. REACTIE van deelnemers: beide.

Deelnemers geven voorbeelden van brieven die zijn gestuurd en reacties daarop waarop hooguit werd verwezen naar de oriëntatieavond van de gemeenteraad. Dit is niet voldoende. Myrthe VRAAGT wat de verwachtingen zijn als een brief gestuurd wordt.

REACTIE: Dat er juist inhoudelijk gereageerd wordt. Enkele deelnemers geven aan dat er te makkelijk achter corona geschuild wordt, maar dat het inhoudelijke gesprek uit de weg gegaan wordt door de gemeente. Dit moet de gemeente wel snel en diepgaand oppakken. Ook om de mensen betrokken te laten zijn en houden en te voorkomen dat het een wij-zij verhaal wordt.

- OPROEP AAN GEMEENTE: Ga inhoudelijk in de gebieden de gesprekken aan. Een zoekgebied hoeft niet perse een vindgebied te zijn. Een andere deelnemer geeft aan dezelfde zorg te hebben. Er is een grondige analyse aan de gemeente gestuurd, een korte reactie is ontvangen en ze wachten op het inhoudelijke gesprek. Ze voelen zich aan de zijlijn gezet. Ze wachten op een uitnodiging. Er zijn onduidelijkheden en veel zorgen. Wees heel duidelijk naar inwoners en deze groep over in welke mate zaken ingebracht kunnen worden en wat er mee gedaan gaat en kan worden. Het beeld nu is dat men uiteindelijk toch bij de raadsleden zijn/haar gelijk moet halen.

- Karen VERTELT over het proces. Er wordt een ambtelijk advies opgesteld, het college van B&W besluit wat zij aan de gemeenteraad voorlegt. We gaan er van uit dat we samen met inwoners en stakeholders komen tot een beleidskader dat recht doet aan de doelen die we moeten behalen met zijn allen en de input die wij als gemeente ontvangen.

- TIP VOOR COMMUNICATIE van deelnemer: er is een 'gezond' wantrouwen van inwoners. We kunnen wel wat inbrengen, maar we moeten nog maar zien wat er mee gebeurt. Verwachtingenmanagement over het participatieniveau is daarbij erg belangrijk! Nu zitten we op informeren en raadplegen, maar wat gebeurt daar dan mee? Op welk niveau participeren de inwoners daadwerkelijk? Wees daar helder over! En pak de inhoud van E&L breed op.

VRAAG: waar staan we nu op die participatieladder voor wat betreft het beleidskader.

REACTIE gemeente; Het gaat nu nog steeds over het zoeken van gebieden, vooral meedenken en geen coproduceren, want er ligt al beleid waarmee we rekening moeten houden. Verder in het proces, kan dit mogelijk anders zijn. REACTIE DEELNEMER: Toch voelt het als: er komt hoe dan ook Grootschalige Opwek in onze gemeente. Als dat er komt, dan mogen wij wel meepraten.

- OPMERKING deelnemer: het eerste traject is het belangrijkste. Spelregels en randvoorwaarden moeten goed bekeken worden, want anders ondervinden we daar

later hinder van. Vanuit bestaand beleid zien we dat zaken nog best wel voor interpretatie vatbaar zijn. het gaat om die interpretatie.

REACTIE gemeente: dat gesprek wil wij juist graag voeren, maar een deelnemer geeft aan dat hij dat betwijfelt omdat gemeente eerder aangeeft dat er geen coproductie plaatsvindt. OPMERKING van deelnemer: Wellicht is het ook zo dat we tot een agree to disagree komen.

- OPMERKING: De beleidskader is tot nu toe echt onvoldoende. Verschuiven van moment van besluiten, is dat überhaupt nog wel mogelijk?

REACTIE GEMEENTE: Verschuiven is nog mogelijk. Daarom nu dus ook de vraag hoe we dat gesprek goed kunnen voeren.

- VRAAG GEMEENTE: Myrthe vraagt hoe we mensen die nu minder bezig zijn met het energievraagstuk en Grootschalige Opwek ook betrokken worden.

REACTIE: deelnemer geeft aan dat ze een goed punt heeft. De beide 5% hoor je (voor en tegen), maar je wil juist die 80% proberen te bereiken.

- VRAAG GEMEENTE: Karin vraagt of een van de 'nieuwkomers' kan vertellen over wat ze al weten over bijvoorbeeld de beleidskader Energie & Landschap.

REACTIE DEELNEMER: het gaat heel snel over de inhoud en daar kun je op verschillende manieren naar kijken. Plaatselijk belangen en hoog over om de opgave te halen. Deelnemer geeft aan dat het belangrijk is dat je de zekerheid moet hebben dat je gehoord wordt en dat duidelijk gemaakt wordt wat er met jouw inbreng wel of niet gedaan kan worden. Myrthe VRAAGT aanvullend wat wij kunnen doen om die achterstand in te kunnen lopen. REACTIE: Mensen zijn erg verschillend, maar er zijn ook echt veel mensen die hooguit op hoofdlijnen geïnformeerd willen worden.

- OPMERKINGEN EN SUGGESTIES DEELNEMER (zelf communicatieadviseur): Niet alle communicatiemiddelen worden overal ontvangen. Website is een mooi initiatief. Het moet dan wel voor iedereen vindbaar zijn. Veel mensen zijn er nog niet mee bezig. Als je toch gaat zoeken, moet je er dus komen. Praat met inwoners niet over inwoners, als er vragen zijn beantwoord deze dan ook, geef inwoners het gevoel dat er naar ze geluisterd wordt. Laat het werkelijke verhaal horen. Het gaat over GO, dat heeft veel impact op inwoners. Het lijkt alsof de gemeente is doorgedenderd en door corona inwoners niet aangehaakt zijn gebleven. Er is meer dan GO wind en zon.

Gaat gezondheid mensen niet voor welzijn dieren, zoals n.a.v. ganzenrustgebied?

- OPMERKING EN SUGGESTIE DEELNEMER: wij hebben veel contacten met mensen die er verder van afstaan. Wij zijn ook een communicatiekanaal en hoe ons gevoel is, bepaalt hoe wij weer communiceren richting onze medebewoners. Wij zouden graag meegeven dat de gemeente er serieus mee bezig. Zorg dan bijvoorbeeld ook dat vragen die wij stellen beantwoord worden, want zo'n antwoord heeft invloed op ons gevoel over hoe de gemeente hiermee omgaat.

- OPMERKING DEELNEMER: in zijn optiek is er totaal geen transparantie vanuit de gemeente. Ik heb echt moeten zoeken naar informatie over de windmolens bij mij in de buurt.

- SUGGESTIE DEELNEMER: Bedenk met elkaar een methodiek waar we verbindingen kunnen zoeken. Dan krijg je een gedragen en gewogen uitkomst van het verhaal. Hoe gaan we dit organiseren.

- **Samenvatting van wat we tot nu toe gehoord hebben:** Het is duidelijk dat er een gezond wantrouwen is, het participatieniveau moet helder worden (verwachtingenmanagement), er moet snel helderheid komen over de participatie in de initiatieven als het beleidskader is

vastgesteld.

- **Afronding**

Gemeente Rheden organiseert de dialoog, wethouder Klomberg probeert hierover volledig transparant te zijn, we willen juist toe naar het samen oppakken. Het is erg complex, we moeten een en ander wel in stukjes hakken en in stapjes doen om ook de verbinding met anderen te blijven houden.

Er ligt een communicatieplan om met bewoners de dialoog aan te gaan en we kijken welke communicatiemiddelen hierbij kunnen ondersteunen. Het gesprek dat wij met elkaar voeren moet leidend zijn, houd ons daar ook aan. Maar we willen en moeten wel iets.

Naast verslag wordt een planning van het vervolg gegeven.

In de chat worden een aantal zaken benoemd die niet aan de orde gekomen zijn. Die nemen we mee in de terugkoppeling.

Karen bedankt de aanwezigen voor de bijeenkomst.

Onderwerpen in de chat die niet aan de orde kwamen. In cursief een korte reactie vanuit de gemeente:

- Omgevingsadviesraad is in een later stadium van belang.
Dit zal onderdeel zijn van het participatieproces bij initiatieven
 - Belangengroep Velp Zuidoost wil de antenne zijn die nodig is om angst onder bewoners te relativiseren. Daarom hebben wij ook contact met andere stakeholders
Dank voor de rol die jullie willen spelen
 - Energietransitie is een te complex proces voor gemeenten. Straks andere belangen en andere actoren waardoor zaken weer anders gewogen gaan worden
Vandaar dat samengewerkt wordt in de RES (De regionale energie strategie)
 - Participeren in energiebesparing en zichtbaar maken
Dat klopt. Binnen onze klimaataanpak breed zijn dit ook onderwerpen die van belang zijn. De energietransitie bereiken we bijvoorbeeld ook door te besparen en kleinschalige opwek. Focus van gemeente ligt niet alleen op Grootschalige opwek.
 - Uitspraak wethouder dat men niet op de juiste plek is om met hem in gesprek te gaan, wekt geen vertrouwen
Vervelend dat dit zo benoemd is. Wethouder Klomberg is zeker voor de dialoog en vindt dat deze op zijn minst mede het tempo bepaalt.
 - Velp Zuidoost nodigt Klimaatteam uit om te komen kijken en praten
Dank daarvoor. Wij gaan graag met u in gesprek tijdens de komende dialoog momenten. Mocht daarna nog de behoefte bestaan voor een extra gesprek dan staan wij daar zeker voor open.
 - Wat is een gebiedstafel? En overlapt deze met een OAR?
Hier komen wij nog op terug
 - Waar kan ik als bewoner terecht met mijn vragen?
Energiek@rheden.nl en via het contactformulier op onze website
-